

Nelze přisouditi útraty zvítězivšímu (dovolacímu) stěžovateli v řízení o rozhodcích, pokud nejde o žaloby na zrušení rozhodčích nálezů.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, R I 245 '24.)

Soud první stolice zamítl návrh na ustanovení rozhodčího soudce. Rekurs do tohoto usnesení soud první stolice odmítl jako dle Šu 582, odstavec druhý, c. ř. s. nepřipustný, rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by předložil původní napadené usnesení. **Důvody:** Rekursu nelze upřiti oprávněnosti. V Šu 582 odstavec první c. ř. s. stanoví se, že soud za určitých předpokladů vykoná jmenování rozhodce, a praví se dále, u kterého soudu tento návrh má býti učiněn. Odstavec druhý Šu 582 pak ustanovuje, že usnesení o tomto návrhu nemůže býti napadeno opravným prostředkem. Ze spojitosti obou těchto odstavců vyplývá, že opravný prostředek jest vyloučen jen proti výkonu jmenování rozhodce, jak o tom jedná první odstavec Šu 582, tedy, bylo-li návrhu vyhověno, a že zákonodárce nezamýšlel tak učiniti, byl-li návrh zamítnut. V případě tom platí všeobecné ustanovení Šu 514 c. ř. s., dle něhož rekurs jest přípustným.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, nepřiznal však dovolacímu stěžovateli útraty.

Důvody:

Š 582 odstavec druhý c. ř. s. vylučuje opravný prostředek do usnesení vydaného o návrhu na ustanovení rozhodčím soudem. Formální předpis ten je jako všechny předpisy rázu veřejnoprávního vykládati přesně, nelze se proto od něho uchýliti nebo do něho vkládati ustanovení, jež v něm nejsou. Vylučuje-li tudíž onen předpis opravný prostředek vůbec, nelze jej omeziti na určitý případ a rozšířiti činnost soudu na případy v zákoně výslovně neuvedené, jak činí rekursní soud, jehož názor přiči se proto zákonu, pro posouzení věci jedině rozhodnému. Návrhu na přisouzení útrat rekursu nelze vyhověti, ježto dle Šu 597 c. ř. s. vztahují se obecné předpisy soudního řádu, tudíž i §§ 40 a násl., jen na řízení o žalobách na zrušení nálezů rozhodčích.

Čís. 3664.

Následovalo-li vyrovnávacímu řízení vyhlášení úpadku (§ 2 odstavec druhý konk. ř.), jest šedesátidenní lhůta Šu 12 konk. ř. počítati ode dne, kdy bylo zahájeno vyrovnávací řízení.

V tom, že správce úpadkové podstaty se neopřel uplatňování odlučovacího práva až teprve při roku k rozvrhu výtěžku z exekucní dražby věcí, zabavených ve lhůtě Šu 12 konk. ř., nelze spatřovati uznání odlučovacího práva.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, R I 263/24.)

Pro pohledávku vymáhajícího věřitele byla povolena usnesením ze dne 8. února 1923 exekuce na movitosti. Usnesením ze dne 7. března 1923 bylo o jmění dlužníkově zavedeno řízení vyrovnací, jež bylo usnesením ze dne 19. června 1923 zastaveno a usnesením z téhož dne byl na jmění dlužníka vyhlášen úpadek, jenž v době rozvrhu výtěžku dražby movitostí v exekuci, povolené usnesením ze dne 8. února 1923, nebyl dosud skončen. Při rozvrhovém roku vznesl správce úpadkové podstaty odpor proti nároku vymáhajícího věřitele na oddělené uspokojení z výtěžku dražby. Soud první stolice odpor zamítl, a přikázal příslušný peníz vymáhajícímu věřiteli. Rekursní soud přiznal peníz, přikázaný prvním soudem vymáhajícímu věřiteli, úpadkové podstatě. **Důvody:** První soudce neprávem zamítl odpor správce úpadkové podstaty proti nároku vymáhající strany na oddělené uspokojení z výtěžku dražby za svršky. Soud rekursní nesdílí náhledu prvního soudce, že dle Šu 12 konk. ř. práva zájemní, která povstala v posledních 60 dnech před zahájením vyrovnávacího řízení, zanikají, avšak znovu obživnou, když vyrovnávací řízení bylo zastaveno, a že se zde jedná o právo, které prohlášením úpadku nezaniklo. Dle Šu 12 konk. ř. zanikají vyhlášením úpadku práva na oddělení, jichž bylo nově nabyto v posledních 60 dnech před vyhlášením úpadku exekucí uhrazovací nebo zajišťovací. Že o takové právo na oddělené uspokojení zde jde, seznal soud rekursní z toho, že vymáhající strana domáhala se uspokojení své pohledávky z určitých věcí dlužníkových. Dle Šu 2 odstavec druhý konk. ř. počítá se v tomto případě lhůta 60denní nikoliv od 19. června 1923, nýbrž od 7. března 1923, kdy vyrovnávací řízení bylo zahájeno, a proto sdílí rekursní soud právní názor stěžovatele, že zástavní právo vymáhající strany vyhlášením úpadku zaniklo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Pokud poukazuje stěžovatel k tomu, že se strany úpadkové podstaty nebylo proti jeho nárokům na svršky, k vydobytí jeho pohledávky zabavené, ničeho podniknuto po vyhlášení úpadku, nemůže to býti právním nárokům úpadkové podstaty nikterak na újmu; jmenovitě nemůže to býti považováno za mlčky projevené uznání stěžovatelových nároků; proto stěžovatel neprávem považuje za nepřipustno, by teprve při rozvrhovém roku bylo o jeho zástavním právu, vydobytém na oněch movitostech, prohlášeno, že zaniklo prohlášením úpadku, a neprávem se domnívá, že otázku tuto bylo by lze řešiti jedinečně sporem, že tudíž měla býti úpadková podstata se svým odporem poukázána na pořad práva. Rekursní soud správně uvedl, že podle Šu 12 konk. ř. zanikají prohlášením úpadku práva na oddělení, jichž bylo nově nabyto v posledních 60 dnech před vyhlášením úpadku uhrazovací nebo zajišťovací exekucí, a správně vyslovil, že v tomto případě běží o takové právo na oddělené uspokojení. Stěžovatel mylně se domnívá, že, když ustanovení Šu 12 konk. ř. neobsahuje nijakého poukazu na § 2 odstavec druhý téhož řádu, není mezi těmito předpisy nijaké souvislosti, a proto trvá na tom, že svého zástavního práva nabyl daleko dříve, nežli v posledních 60 dnech před vyhlášením úpadku. Předpisu Šu 2 odstavec druhý konk.

ř. správně bylo rekursním soudem použito, byť i naň § 12 konk. ř. neodkazoval, poněvadž tento předpis obsahuje velící ustanovení, jak dlužno v tomto případě počítati 60denní lhůtu. To rekursní soud správně učinil, ale z toho vyplývá úplná bezdůvodnost stížnosti, které proto musil býti úspěch odepřen.

Čís. 3665.

Příkazem ku zřízení akreditivu v cizí měně zakládá se o sobě pouhý poměr komisionářský. Opatření cizí valuty ku krytí akreditivu spadá podle okolností případu pod ustanovení čl. 376 obch. zák. Tím, že banka provedla vyúčtování opatřené cizí valuty na účtě zákazníka (kupitele), nestala se cizí valuta ještě vlastnictvím zákaznickovým (kupitelským).

Čl. III. nařízení ze dne 8. října 1865, čís. 110 ř. zák. předpokládá, že dlužník jest vlastníkem věcí, o jichž prodej se jedná.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, Rv I 1511/23.)

Žalující banka byla požádána žalovanou firmou za zřízení neodvolatelného akreditivu do 20. listopadu 1920 ve výši 5,100.000 lei ve prospěch rumunské firmy, jež měla dodati žalované firmě zboží. Žalobkyně akreditiv zřídila a opatřila ku krytí akreditivu pro žalovanou potřebných 5,100.000 lei a zatížila žalovanou nejprve dle zprávy ze dne 21. října 1920 přibližnou protihodnotou 7,650.000 Kč, později pak dle nového účtu ze dne 23. října 1920 za kurs 147.75 Kč penízem 7,535.250 Kč s připočtením 1% odměny, 1/2% courtage a za kolek úhrnným penízem 7,546.553.38 Kč valutou k 22. říjnu 1920. Dne 20. listopadu 1920 oznámila žalovaná strana žalobkyni, že dodávající firma nedodržela podmínek ohledně dodávky zboží a že v důsledku toho zrušuje akreditiv. To vzala žalobkyně na vědomí a dotázala se dne 22. listopadu 1920 žalované strany, zda si přeje, by jí pověřená částka 5,100.000 lei zpět byla odpočítána. Žalovaná strana odpověděla, že zpětného odpočtu neuznává, že nedala rozkaz k zakoupení devis ku krytí a že proto žalobkyně má nésti risiko se zakoupením devis spojené i ztrátu z poklesu rumunské valuty v době od 20. října do 20. listopadu 1920. Žalobu o zaplacení 7,546.553 Kč 38 h proti vydání devisy na 5,100.000 lei o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Uvážili se, že žalobkyně ani v prvotní zprávě ani později třetí prodatele lei žalované firmě nejmenovala, naopak účtovala žalované společnosti lei vyšším kursem, než zač sama zásoby lei si opatřovala, dále, že v tableau má 5,100.000 lei zapsáno výslovně jakožto prodaných žalované firmě, a že dopisem ze dne 7. dubna 1921 žalované firmě ku zaplacení ceny lei s přísl. udělila 5denní dodatnou lhůtu k zaplacení s tím, že po marném uplynutí lhůty té by zakoupené lei byly exekučně na její účet odprodány a kursovní difference by byla žalobou vymáhána, jest patrné, že tím vším dala žalobkyně po rozumu čl. 376 odstavec první obch. zák. na jevo, že lei sama jakožto spolukontrahentka žalované společnosti prodala a jest k ní v poměru prodatele ke kupiteli. Proto soud prvé sto-